

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
 รายงานของคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
 เรื่อง ทรัพยากรน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ

คณะกรรมการ CFS รับทราบรายงานเรื่องทรัพยากรน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (CFS 2015/42/2) ของคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูง และได้ยกร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายซึ่งขยายผลมาจากรายงานข้างต้นให้คณะกรรมการ CFS พิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ระลึกถึง ความเชื่อมโยงระหว่างน้ำและความมั่นคงอาหารและโภชนาการที่ดี; สิทธิในน้ำดื่มที่ปลอดภัยและสุขอนามัย และสิทธิในการได้รับอาหารอย่างเพียงพอ เป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อบรรลุความมั่นคงอาหารและโภชนาการ; น้ำมีความจำเป็นต่อระบบนิเวศในการสร้างความมั่นคงอาหารและโภชนาการให้กับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต คุณภาพและปริมาณของน้ำที่เหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการผลิตอาหาร (ประมง พืช และปศุสัตว์) การแปรรูป การแปรรูป; คุณภาพของน้ำดื่มมีผลต่อประสิทธิภาพการดูดซึมสารอาหารของร่างกายมนุษย์ น้ำช่วยสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน และการสร้างรายได้ และช่วยให้ประชากรกว่าพันล้านคนที่สามารถเข้าถึงอาหารได้;

ยอมรับว่า ภูมิภาคต่างๆ เผชิญกับความท้าทายที่เป็นบริบทเฉพาะของแต่ละภูมิภาค: การผลิตอาหารที่มีคุณค่าโภชนาการที่เพียงพอสำหรับประชากรที่เพิ่มขึ้น; การแข่งขันกันใช้น้ำระหว่างผู้บริโภคและภาคการผลิตที่เพิ่มขึ้น; การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ; การเสื่อมสภาพของแหล่งน้ำและระบบนิเวศที่เพิ่มขึ้น และขาดกลไกการจัดการน้ำที่เป็นธรรมและโปร่งใส ที่ตระหนักถึงและปกป้องผลประโยชน์ของผู้ใช้น้ำทั้งหมด เน้นบทบาทสำคัญของน้ำในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และความสำคัญของการกำกับดูแลน้ำที่ดีเพื่อบรรลุความมั่นคงอาหารและโภชนาการ

สนับสนุน ให้รัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบังคับใช้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ สมรรถนะ และความรับผิดชอบของพวกเขา รับมือกับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับน้ำที่มีต่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ผ่านวิธีการของระบบนิเวศ และใช้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

คณะกรรมการ CFS จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้:

1) ส่งเสริมการจัดการที่ยั่งยืนและอนุรักษ์ระบบนิเวศเพื่อให้มีน้ำเพียงพอ/มีคุณภาพ/มีความมั่นคง

a) นำกลไกส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียมาใช้ในการอนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการระบบนิเวศที่ยั่งยืน

b) ส่งเสริมให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกภาคส่วน เพื่อให้การวางแผนและการลงทุนมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับความมั่นคงอาหารและโภชนาการในระยะยาว และมีการประเมินผลเชิงประจักษ์ สำหรับประเมินแหล่งน้ำในปัจจุบันและความต้องการใช้น้ำในอนาคต

c) ลด/กำจัดมลพิษ และปกป้องแหล่งน้ำจากการปนเปื้อน เพื่อเก็บรักษาน้ำที่มีคุณภาพสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศ และใช้ในการผลิตอาหาร โดยใช้มาตรการด้านแรงจูงใจ

2) ปรับปรุงความเชื่อมโยงของนโยบาย/กลยุทธ์เรื่องน้ำกับความมั่นคงอาหารและโภชนาการ

- a) ทบทวนและดำเนินนโยบายและกลยุทธ์เรื่องน้ำ โดยคำนึงถึงประเด็นความมั่นคงอาหารและโภชนาการของทุกภาคส่วน และส่งเสริมให้ผู้มีบทบาทรับผิดชอบผลกระทบจากการดำเนินการของตนที่มีต่อน้ำ
- b) การพัฒนากลยุทธ์ความมั่นคงอาหารและโภชนาการระดับชาติ ควรให้ความตระหนักถึงเรื่องน้ำอย่างชัดเจน
- c) ทบทวนนโยบายระดับชาติเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท อุตสาหกรรม และการค้าของสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อส่งเสริมน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ
- d) บูรณาการนโยบายและแผนงานด้านการเกษตร ที่ดิน พลังงาน และนโยบายน้ำเข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3) ให้การรับรองการเข้าถึงการใช้น้ำของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มที่เปราะบางและกลุ่มชายขอบ และให้อำนาจแก่สตรีและเยาวชน

- a) ดำเนินนโยบายที่สร้างโอกาสและความมั่นคงในการเข้าถึงน้ำแก่ผู้ผลิตอาหารทั้งหญิงและชายอย่างเท่าเทียมกัน และส่งเสริมการลงทุนที่มีความรับผิดชอบ เพื่อให้พวกเขาสามารถใช้น้ำในการปรับปรุงวิถีชีวิตของพวกเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการของพวกเขา
- b) เคารพสิทธิและให้ความสำคัญกับความต้องการของกลุ่มที่เปราะบางและกลุ่มชายขอบ ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยน้ำสำหรับการดำรงชีวิต ผ่านมาตรการซึ่งอาจรวมถึงการออกกฎหมาย นโยบาย และโครงการ กำหนดกลไกที่จะทำให้แน่ใจว่า การปฏิรูปใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ การลงทุน หรือการกระทำใดๆ ของผู้มีบทบาทจะไม่ส่งผลกระทบทางลบต่อผลประโยชน์ของเขา ตระหนักว่าไม่ควรใช้น้ำเป็นเครื่องมือสำหรับสร้างแรงกดดันทางการเมืองหรือทางเศรษฐกิจ
- c) เน้นความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของสตรี เยาวชน และเด็กผู้หญิง ที่เกี่ยวข้องกับน้ำเพื่อความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ ผ่านการเพิ่มขีดความสามารถของพวกเขาในทุกระดับ และทุกขั้นตอนของการกำกับดูแลน้ำ และผ่านการแทรกแซงที่มีเป้าหมาย โดยคำนึงถึงบทบาทในการผลิตอาหารและการเจริญพันธุ์
- d) พัฒนาและส่งเสริมการลงทุนที่มีความรับผิดชอบในโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี เพื่อให้ครัวเรือนมีน้ำเพียงพอ และเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและสุขอนามัย ลดอุบัติเหตุจากความเสียด้านสุขภาพที่เกิดจากน้ำ ปรับปรุงด้านสุขอนามัย และความปลอดภัยของอาหาร และเพิ่มภาวะโภชนาการ

4) การปรับปรุงประสิทธิภาพและความหลากหลายของการใช้น้ำและระบบการเกษตร เพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ

- a) รวมเรื่องน้ำฝน น้ำไหลบ่า น้ำบาดาล และความชื้นของดินเข้าไว้ในเป้าหมายกลยุทธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำสำหรับการเกษตรเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ
- b) ลงทุนและปรับปรุงระบบชลประทานและเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย เพื่อเพิ่มผลผลิตจากการใช้น้ำ และประสิทธิภาพของระบบอาหารโดยรวม โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับผู้ผลิตอาหารรายย่อย พิจารณาความร่วมมือภาครัฐและเอกชน หากมีความเหมาะสม

c) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับลุ่มน้ำ และลดผลกระทบจากการใช้น้ำในพื้นที่โครงการ และเพิ่มประสิทธิภาพของการมีน้ำอย่างเพียงพอ และคุณภาพน้ำสำหรับกิจกรรมปลายน้ำ ประชาชน และสิ่งแวดล้อม

d) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้สามารถประยุกต์ใช้วิถีปฏิบัติเกี่ยวกับการประหยัดน้ำ และใช้เทคโนโลยีสำหรับการเก็บกักน้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ และการกำจัดน้ำเสีย และอำนวยความสะดวกในการใช้น้ำในกิจกรรมที่หลากหลาย

5) จัดการความเสี่ยงและเพิ่มความยืดหยุ่นของเสถียรภาพความมั่นคงอาหาร

a) เพิ่มความยืดหยุ่นของระบบการเกษตรเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรและผู้เลี้ยงปศุสัตว์ และทำระบบการเกษตรที่พึ่งพาการใช้น้ำฝนให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยลดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ผ่านการจัดการภูมิทัศน์ที่ดี การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (รวมถึงการปฏิบัติของระบบนิเวศเกษตร) และกลไกการบริหารความเสี่ยง เช่น การคาดการณ์สภาพอากาศ การประกันภัยพืชผลที่ใช้ดัชนี แหล่งเงินทุนในชนบท หรือความเป็นปึกแผ่นของชุมชน

b) บรรเทาความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาอาหารที่สำคัญจากวิกฤติการขาดแคลนน้ำ ผ่านกลยุทธ์รวมทั้งมาตรการต่างๆ เช่น การสำรองอาหาร การประกันความเสี่ยง และกลไกการคุ้มครองทางสังคม

c) เคารพ ปกป้อง และเสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการน้ำและการปรับตัวต่อวิกฤติที่รุนแรง สิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดความตึงเครียด และการเปลี่ยนแปลงของระบบ เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นให้กับชุมชนขนาดเล็กและระบบอาหารท้องถิ่น

6) พัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารด้านและโภชนาการ

a) สนับสนุนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรและระหว่างสาขา และแบ่งปันความรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่น และเพิ่มการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรมของสถาบัน เพื่อปรับปรุงการใช้และการบริหารจัดการน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ

b) เสริมสร้างศักยภาพของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและนำแนวทางปฏิบัติที่ดีและเหมาะสมมาใช้ โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการยกระดับองค์ความรู้ชุมชน

c) ลงทุนในระบบข้อมูลสารสนเทศน้ำ โดยจัดตั้งและจัดการระบบข้อมูลที่เปิดเผย และติดตามแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับน้ำและความมั่นคงอาหารและโภชนาการทั้งหมด เพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลสนับสนุน โดยพิจารณาจากหลักฐาน รวมทั้งข้อมูลที่มีการจำแนกเพศ

7) กำกับดูแลการบริหารจัดการน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการแบบองค์รวมและมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

a) พัฒนากลไกการกำกับดูแลน้ำแบบองค์รวมและเป็นธรรม โดยเน้นทางเลือกที่ดีที่สุด และความร่วมมือกันในการใช้และจัดสรรน้ำ และประยุกต์ใช้หลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ

b) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของผู้มีบทบาททุกคนในการพัฒนานโยบายและกลไกการกำกับดูแลที่ดี สำหรับการบริหารจัดการน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ และให้อำนาจชุมชนท้องถิ่น

ในการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อพวกเขา ทั้งในการวางแผน การบริหารจัดการ การใช้งาน และการอนุรักษ์น้ำ

c) ส่งเสริมการกำกับดูแลน้ำใต้ดินอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงอัตราการทดแทน และสร้างระบบติดตาม และควบคุมการใช้น้ำโดยใช้ชุมชน รวมถึงเครื่องมือทางเศรษฐกิจ เช่น การกำหนดค่าใช้จ่ายในการใช้น้ำ หากมีความเหมาะสม

d) ส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการเอนกนํ้าระหว่างประเทศ พรมแดนทะเลสาบ แม่น้ำ และ ชั้นหินอุ้มน้ำร่วมกัน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ และเคารพอธิปไตยของชาติ อย่างเต็มที่

8) ส่งเสริมการดำเนินงานตามพันธกรณีสิทธิมนุษยชนอย่างรูปแบบและมีนัยสำคัญ และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ

a) ปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนและรับทราบความเชื่อมโยงระหว่างสิทธิในน้ำดื่ม ที่ปลอดภัยและสุขอนามัย และสิทธิในการได้รับอาหารอย่างเพียงพอในบริบทของความมั่นคงอาหารและ โภชนาการ และระหว่างน้ำ ที่ดิน ประมง และป่าไม้ และที่เกี่ยวกับการถือครองที่ดิน

b) ประเมินผลกระทบจากนโยบายและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและที่ดินที่ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม รวมถึงการกว้านซื้อที่ดินขนาดใหญ่ โดยตระหนักถึงสิทธิในน้ำดื่มที่ปลอดภัยและสุขอนามัย และสิทธิใน การได้รับอาหารอย่างเพียงพอ ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความต้องการใช้ การใช้ และสิทธิของการถือครองที่ดิน ของกลุ่มชายขอบและกลุ่มที่เปราะบาง ชนพื้นเมือง และของผู้ที่มีสิทธิตามจารีตประเพณี

c) การใช้เครื่องมือทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ควรคำนึงถึงเรื่องน้ำด้วย ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ คณะกรรมการ CFS ควรจะรวมเรื่องน้ำและการใช้น้ำจากแม่น้ำสายหลักเพื่อความมั่นคงอาหารและ โภชนาการไว้ในงานดำเนินงานในอนาคต